

VIAȚA DOMNULUI NOSTRU

Charles Dickens (7 februarie 1812 – 9 iunie 1870) este unul dintre cei mai importanți prozatori englezi. La numai 12 ani, trece printr-o experiență cumplită: tatăl lui este închis, timp de trei luni, la închisoarea datornicilor, urmat și de restul familiei, care nu mai avea cu ce să se întrețină (deși mama provenea din marea burghezie). Numai Charles, angajat cu puțin înainte într-o fabrică, unde lipea etichete, rămâne liber și „orfan“, ca să lucreze câte zece ore pe zi. Episodul îi marchează nu numai copilăria, ci și viața și cărțile. În romanele și nuvelele lui, sentimentalismul și grotescul, umorul și tragismul se amestecă. Nu lipsește din scrisul său coarda moralizatoare.

Personajele create de Dickens, între care David Copperfield, Uriah Heep, Micawber, Oliver Twist, Samuel Pickwick, Scrooge, Miss Havisham fac parte de mult din ceea ce s-ar putea numi galeria celor mai cunoscute personaje literare.

Principalele scrieri: *The Posthumous Papers of the Pickwick Club* (Documentele postume ale Clubului Pickwick, 1837), *The Adventures of Oliver Twist* (Oliver Twist, 1838), *The Life and Adventures of Nicholas Nickleby* (Viața și întâmplările lui Nicholas Nickleby, 1838/1839), *A Christmas Carol* (Colind de Crăciun, 1843), *The Life and Adventures of Martin Chuzzlewit* (Martin Chuzzlewit, 1843/1844), *David Copperfield*, (David Copperfield, 1849/1850), *The Life of Our Lord: written especially for his children* (Viața Domnului nostru scrisă special pentru copiii lui, 1850), *Bleak House* (Casa umbrelor, 1852/1853), *Great Expectations* (Marile speranțe, 1860/1861) etc.

VIAȚA DOMNULUI NOSTRU SCRISĂ DE CHARLES DICKENS

special pentru copiii lui

Traducere din engleză
de Luana Stoica

Tehnoredactare: Andreea Dobreci
Corectură: Ana Alfianu

Tipărit la Livco Design

Charles Dickens
The Life of Our Lord
Written Especially for His Children

© HUMANITAS, 2007, 2025,
pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Dickens, Charles

Viața Domnului nostru / scrisă de Charles Dickens
special pentru copiii lui; trad. din engleză
de Luana Stoica. – București: Humanitas, 2025
ISBN 978-973-50-9036-4

I. Stoica, Luana (trad.)

821.111

2

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

În 1870, când a murit Dickens, în toate casele englezești, americane, canadiene, australiene, vestea morții lui le-a fost dată copiilor ca și cum ar fi fost vorba de o rudă; se spune că un băiețel a întrebat: „A murit domnul Dickens? Nu cumva o să moară și Moș Crăciun?” —ANDRÉ MAUROIS

Prefață la prima ediție

de Lady Dickens

Cartea aceasta, ultima dintre lucrările lui Charles Dickens care ajunge să vadă lumina tiparului, se bucură de un interes și de un scop cu totul aparte, care o distanțează net de tot restul scrierilor lui Dickens.

Făcând abstracție de tematica sa divină, manuscrisul este cu totul special pentru romancier și nu este atât o revelație a minții sale cât un tribut adus inimii și firii sale și, desigur, profundeii sale devoțiuni față de Domnul nostru.

A fost scris în 1849, cu douăzeci și unu de ani înainte de moarte, special pentru copiii săi.

Manuscrisul simplu este scris integral de mână și nu este sub nicio formă o transcriere cizelată, ci o schiță spontană. Pentru a-i păstra

nota specifică, manuscrisul a fost urmărit în mod fidel, până în cele mai mici detalii. Aceasta explică folosirea variată a majusculilor și alte particularități.

Charles Dickens le istorisea adesea copiilor povestea evanghelică, iar în scrisorile destinate lor făcea trimiteri la exemplul divin.

A scris această viață a Domnului nostru fără vreo intenție de publicare, pentru ca membrii familiei să poată avea oricând acces la o materializare a gândurilor tatălui lor.

După moartea sa, manuscrisul a intrat în posesia lui Sir Henry Fielding Dickens.

Charles Dickens a specificat clar că scrisese *Viața Domnului nostru* într-o formă pe care o considera optimă pentru copiii săi, și nu pentru publicare. Fiul său, Sir Henry, s-a opus publicării lucrării în timpul vieții lui, dar nu a văzut niciun motiv pentru ca aceasta să fie interzisă după decesul său.

Testamentul lui Sir Henry prevedea ca, dacă cea mai mare parte a familiei era în favoarea publicării, *Viața Domnului nostru* să fie oferită lumii. A văzut lumina tiparului pentru prima dată, sub formă de foileton, în 1934.

Marie Dickens,
aprilie 1934

Capitolul întâi

Dragii mei copii, ard de nerăbdare să vă spun Povestea lui Isus Cristos. Căci toți oamenii ar trebui să afle despre El. Nu a trăit nimeni care să fi fost atât de bun, atât de milostiv, de blând și de plin de iubire față de toți cei care cad în greșeală sau care sunt bolnavi și tare nefericiți. El este acum în Rai, unde ne rugăm și noi să ajungem, pentru a ne întâlni acolo cu toții, după moarte, și pentru a fi pururea fericiți împreună. E peste putință să înțelegi ce loc bun este Raiul fără să știi cine a fost El și ce a făcut.

S-a născut cu multă vreme în urmă – au trecut de atunci aproape două mii de ani – într-un oraș numit Bethlehem. Tatăl și mama Lui

trăiau într-o așezare ce se chema Nazaret, dar au fost nevoiți să se ducă la Bethleem să se înscrie. Tatăl Lui se numea Iosif, iară mama Lui se numea Maria.

Și cum orașul Bethleem era înțesat de oameni aduși și ei acolo de treburile lor, pentru Iosif și Maria nu s-a găsit adăpost la han și nici în vreo altă casă, așa că s-au dus să stea într-un staul. Și în staulul acela s-a născut Isus Cristos. Acolo nu exista leagăn sau ceva de felul acesta, așa că Maria și-a pus drăgălașul odor în ceea ce noi numim iesle – locul din care se hrănesc caii. Și acolo, pruncul a adormit.

Iară cum dormea el așa, niște păstori care își pășteau oile pe câmp, au văzut un Înger al lui Dumnezeu, tot numai lumină și frumusețe, plutind pe deasupra ierbii, venind înspre ei. La început s-au temut și au căzut la pământ, ascunzându-și chipurile. Dar Îngerul le-a spus: „Există un prunc, născut astăzi în orașul Bethleem, nu departe de aici, care va crește și va fi atât de bun, încât Dumnezeu îl va iubi ca pe Fiul Său, căci El îi va învăța pe oameni să se iubească unul pe celălalt și să nu se certe sau să se războiască între ei. Iar numele lui va fi Isus Cristos. Și oamenii vor rosti acest nume în rugăciunile lor, pentru că vor afla că Dumnezeu Îl iubește și Îl vor iubi și ei“. Îngerul le-a zis Păstorilor să se ducă la staulul acela și să se uite la pruncul din iesle. Zis și făcut. Și au

îngenuncheat la capul Lui în timp ce dormea, glăsuind: „Doamne, binecuvântează-L pe copilul acesta!“

Iară în țara aceea cel mai important loc era Ierusalimul – la fel cum Londra este cel mai de seamă loc din Anglia – și la Ierusalim trăia regele, și numele lui era Irod. Într-o zi au sosit dintr-o țară îndepărtată, de la Răsărit, niște înțelepți care i-au spus regelui: „Am văzut pe Cer o stea ce ne vestește că s-a născut în Bethleem un prunc care va fi iubit de toți oamenii de pe pământ“. Când a auzit una ca asta, pe regele Irod l-a cuprins invidia, căci era om rău. Dar s-a prefăcut că nu era așa și i-a întrebat pe înțelepți: „Unde este acest copil?“ Iar înțelepții au răspuns: „Nu știm. Dar credem că ne va călăuzi Steaua, căci ea ne-a însoțit arătându-ne calea de-a lungul întregului drum până aici, iar acum stă ținută locul pe cer“. Atunci Irod le-a cerut înțelepților să vadă dacă Steaua le va arăta unde locuiește copilul și le-a poruncit ca, dacă aveau să-l găsească, să se întoarcă la el. Așa că ei au pornit la drum, iar Steaua și-a continuat la rândul ei drumul, călăuzindu-i, până ce s-a oprit deasupra sălașului unde se afla copilul. O adevărată minune a fost aceasta, căci așa a poruncit Dumnezeu să fie.

Când Steaua s-a oprit, înțelepții au intrat și L-au văzut pe copil împreună cu Maria, mama Lui. L-au îndrăgit mult foarte și I-au

adus daruri. Apoi au plecat. Dar nu s-au întors la regele Irod, căci au înțeles că era invidios, deși nu le-o spusese deschis. Așa că au plecat, pe timp de noapte, înapoi în țara lor. Și tot în vremea aceea, a venit un Înger care le-a spus lui Iosif și Mariei să ducă pruncul într-o țară numită Egipt, altminteri Irod Îl va ucide. Așa că, în plină noapte, au fugit și ei – tatăl, mama și copilul – și au ajuns acolo nevătămați.

Dar atunci când crudul Irod a aflat că înțelepții nu s-au mai întors la el și că, din această cauză, nu avea cum să afle unde trăia pruncul Isus Cristos, și-a chemat soldații și căpitani și le-a spus să se ducă să-i omoare pe toți copiii cu vârsta mai mică de doi ani din ținuturile aflate sub stăpânirea lui. Oamenii cei răi au făcut întocmai. Mamele copiilor au fugit care încotro pe străzi, cu pruncii în brațe, încercând să-i salveze și să-i ascundă în pivnițe și în peșteri, dar în zadar. Soldații i-au ucis cu sabia pe toți copiii pe care i-au putut găsi. Acest măcel cumplit a fost numit Masacrul Inocenților, pentru că pruncii aceia erau cum nu se poate mai nevinovați.

Regele Irod spera că Isus era printre aceștia. Dar El, după cum v-am spus, nu era, căci scăpase și se afla în siguranță, în Egipt. Și a trăit acolo, împreună cu mama și cu tatăl Lui, până la moartea răului Rege Irod.

Capitolul al doilea

Când a murit Irod, a venit iarăși un Înger la Iosif și i-a spus că acum se putea întoarce în Ierusalim, căci nu mai avea de ce să se teamă pentru copil. Așa se face că Iosif și Maria și Fiul ei, Isus Cristos (numiți adesea Sfânta Familie) au pornit către Ierusalim. Auzind însă pe drum că fiul lui Irod devenise noul rege și fiindu-le teamă că și el, la rândul lui, ar putea să vrea ce e mai rău pentru copil, s-au abătut din drum, mergând să locuiască în Nazaret. Și au trăit acolo până ce Isus Cristos a împlinit vârsta de doisprezece ani.

Atunci, Iosif și Maria s-au dus la Ierusalim să ia parte la o sărbătoare religioasă ce se